

Т. М. Плачкова

аспірант кафедри морського та митного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ФОРМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА В УКРАЇНІ

У статті наводиться новий погляд на форми публічного адміністрування безпеки мореплавства в Україні. Актуалізації цього напрямку досліджень сприяло стрімке оновлення вітчизняної доктрини адміністративного права та значні зміни у системі організаційного забезпечення безпеки мореплавства. Досліджено адмініструючі функції міжнародних інституцій – Міжнародної морської організації та її Комітету з безпеки на морі – та доведено їх визначний вплив на формування внутрішньонаціональної системи забезпечення безпеки мореплавства. Це стосується як організаційного, так і правового забезпечення безпеки морської діяльності. У статті актуалізується концепція транснаціонального та глобального адміністративного права, що має прояв у значному впливові міжнародних стандартів на досліджувану сферу, яка формується кожною державою самостійно. Національні особливості, які мають місце в організації забезпечення безпеки мореплавства не можуть суперечити загальносвітовим вимогам, проте мають можливість віддзеркалювати напрацювання кращих вітчизняних моделей. Відзначається, що забезпечення безпеки мореплавства належить до обов'язків держави прапора відповідно до Конвенції ООН з морського права 1982 року. Підсумовуючи, автор відзначає, що натепер наочно прослідковується цілковита відповідність адмініструючих функцій Міжнародної морської організації складеним класичним уявленням щодо форм публічного адміністрування (або, наслідуючи класичну теорію адміністративного права, – публічного управління). Вони лише проєктуються на рівень міжнародного співробітництва та імперативної дії документів наднаціональних інституцій у внутрішньодержавній практиці, зокрема у сфері забезпечення безпеки мореплавства. Автор відзначає, що закріплені форми публічного адміністрування безпеки мореплавства пов'язані з його методами, та ці категорії слід розглядати у нерозривному зв'язку. Адже якщо форму діяльності публічної адміністрації можна чітко продемонструвати, показати її правовий зміст і основне призначення, то її методи характеризуються меншим ступенем правової регламентації.

Ключові слова: доктрина адміністративного права, оновлення, морська діяльність, обов'язки держави прапора, безпека.

Постановка проблеми. Обов'язок держави з упорядкування системи забезпечення безпеки мореплавства визнано та закріплено на рівні міжнародних угод. Внутрішньодержавний механізм такої діяльності будується на підставі наднаціональних регуляторів та контролюється міжнародними інституціями. При цьому він може мати певні національні особливості, які загалом не суперечать загальносвітовим вимогам, проте віддзеркалюють напрацювання вітчизняних моделей забезпечення безпеки мореплавства. Тут також варто зазначити, що натепер в Україні здійснюється поступове рефор-

мування та перехід до загальносвітових стандартів та добрих практик публічного адміністрування, у т.ч. і у сфері забезпечення безпеки мореплавства. Це відбувається шляхом оновлення його форм та методів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематика публічного адміністрування натепер досить часто досліджується у правознавчій літературі, але її спрямування та проєкція на сферу мореплавства та забезпечення його безпеки практично не відбувається. Так, різні аспекти проблематики правового забезпечення безпеки мореплавства розглядалися Т.В. Аверочкіною, Д.А. Івановим, С.В. Ківаловим, С.О. Кузнецовим, В.В. Серафімовим,

В.О. Сергійчик, Н.О. Федчун, О.М. Шемякіним та іншими. Проте форми публічного адміністрування безпеки мореплавства в Україні докладного вивчення у їхніх працях не набули та нині жадають свого розроблення та вивчення, особливо, зважаючи на оновлення вітчизняної доктрини адміністративного права та швидких змін у системі організаційного забезпечення безпеки мореплавства.

Мета статті – на основі аналізу результатів проведених досліджень сучасного стану правового забезпечення безпеки мореплавства окреслити новації у теоретичному осмисленні форм публічного адміністрування безпеки мореплавства в Україні, визначити їх підґрунтя та сформулювати науково обґрунтовані пропозиції до зміни класичних поглядів на форми публічного управління.

Виклад основного матеріалу. У наукових дослідженнях з адміністративного права відзначається, що публічному адмініструванню притаманні певні форми та методи діяльності. Вони є різними залежно від спрямованості діяльності: стосовно фізичних і юридичних осіб, які становлять суспільство, це є публічне адміністрування, всередині установи – це управління структурними підрозділами, державними службовцями та процесами. Публічна адміністрація передбачає не лише чітку визначеність і детермінованість її компетенції, а і наявність чіткого механізму її реалізації у практичній діяльності, який виражається у певних діях, які сприймаються як такі, що містять владні приписи. Вони являють собою: по-перше, чітко виражені у реальній дійсності вольові положення держави; по-друге, дії, що йдуть від конкретних суб'єктів і відображають публічні інтереси; по-третє, дії, які реально відчують фізичні та юридичні особи. Організація внутрішніх управлінських процесів у системі публічної адміністрації у межах цього дослідження не буде піддаватися докладній характеристиці, адже їх «вихід на зовні» у вигляді публічного адміністрування забезпечення безпеки мореплавства є незначним та полягає здебільшого у плануванні «зовнішньої» діяльності публічної адміністрації у цьому напрямі.

Як зазначає у своїй дисертації І.П. Яковлев, проблематика форм і методів публічного адміністрування натепер лише зароджується у межах доктрини адміністративного права, а термінологічним та сутнісним попередником «публічного адміністрування» є категорія державного управління, форми і методи здійснення якого (у т.ч. у галузевому зрізі) висвітлено досить детально, навіть досягнуто відомого рівня узгодженості підходів [1, с. 14]. Крім того, незважаючи на сучасну трансформацію та розвиток вітчизняної адміністративно-правової доктрини, категорія «публічна адміністрація» у ній поки що не знайшла свого загальноновизнаного розуміння і тлумачення. Проте вона широко використовується та є стрижневою категорією адміністративного права зарубіжних країн як системи континентального, так і загального права [2, с. 164].

У європейському праві термінологічне словосполучення «публічна адміністрація» розуміється як система органів публічної влади, які виконують свої повноваження у державній сфері виключно в інтересах суспільства. Крім органів публічної влади та органів, що виконують делеговані їм органами публічної влади функції, включають і незалежні публічні підприємства та фізичних осіб, у разі виконання ними повноважень офіційних органів [3, с. 14; 4, с. 41]. Згідно з енциклопедією державного управління, публічне адміністрування – це різновид управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій держава та громадянське суспільство забезпечують самокерованість (самоврядність) усієї суспільної системи та її розвиток у певному, визначеному напрямі [5, с. 489]. Як зазначається у правничій науковій літературі, процес адміністрування (у розумінні – публічне) охоплює діяльність усіх керуючих систем державних (законодавчих, виконавчих, судових) та інших (місцевого самоврядування) органів [6, с. 48].

Дослідники, вивчаючи категорію «публічне адміністрування», наводять різні погляди до його сутності та складників, проте вони переважно сходяться на думці, що це – управлінська діяльність органів виконавчої влади, місце-

вого самоврядування, інших суб'єктів публічної влади, яка забезпечує вплив на суспільну систему загалом шляхом відповідних форм, механізмів, інструментів, методів і процедур, забезпечуючи таким чином рух суспільної системи та її розвиток у необхідному напрямі [7].

У словнику Організації Об'єднаних Націй [8] слово "administration" трактується як: керівництво і керування справами урядів та установ; узагальнений термін для всіх політичних рішень посадових осіб уряду; виконання та реалізація public policy; час в офісі головного виконавця, таких як президент, губернатор або голова (мер); контроль за майном померлої людини, щоб платити податки і призначити активи спадкоємцям. Наявне і ширше трактування «адміністрування», а саме як цілеспрямованої взаємодії публічних адміністрацій з юридичними та фізичними особами з приводу забезпечення реалізації законів та підзаконних актів і виконання частини основних функцій: орієнтуючого планування, що визначає бажані напрями розвитку, створення правових, економічних та інших умов для реалізації інтересів учасників взаємодії, розподілу праці, кооперування та координування діяльності, моніторинг результатів. Відносини, що супроводжують адміністрування, характеризуються підпорядкованістю переважно закону, а не суб'єкта, децентралізацією, узгодженням інтересів учасників процесу, відповідальністю суб'єкта й об'єкта за стан системи [9].

Також натепер формується концепція «форм публічного адміністрування», авторами якої можна назвати В.К. Колпакова, О.В. Кузьменко та ін. До визначальних положень характеристики форм публічного адміністрування, згідно з їхньою концепцією, належать: форми публічного адміністрування розглядаються як: зовнішнє вираження (зовнішнє оформлення) діяльності суб'єкта публічної адміністрації щодо реалізації своїх функцій у межах встановленої компетенції [10, с. 43]; зовнішньо виражена дія суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється у межах їх компетенції для виконання поставлених перед ними завдань та тягне за собою певні наслідки;

однією з ознак форм публічного адміністрування є: зумовленість реалізації завдань і функцій суб'єктів владних повноважень (виконання адміністративних зобов'язань) у межах їх компетенції [11]; до характерних рис актів публічного адміністрування віднесено те, що вони: приймаються на виконання Конституції та законів України і в межах компетенції відповідного органу – суб'єкта публічного права; є одностороннім владним волевиявленням конкретних суб'єктів публічного права та їх посадових осіб; форми публічного адміністрування поділяються за критерієм правових наслідків на правові та неправові [10, с. 46–47]. Отже, ця теорія певною мірою наслідують концепцію форм державного управління, але має бути оновленою відповідно до складених умов як в Україні, так і у зарубіжних країнах, а також з урахуванням публічної адмініструючої діяльності міжнародних інституцій на внутрішньо-національному рівні.

Це особливим чином можна проілюструвати на прикладі правового забезпечення безпеки мореплавства. У морській діяльності та у сфері публічного адміністрування відносин, які складаються у підюрисдикційних, підсуверенних водах держав або у відкритому морі, значною мірою мають прояв три фактори, які «глибоко й міцно інтегрують адміністративне право у транснаціональний правовий простір» [12, с. 2]. По-перше, це вплив на внутрішнє законодавство джерел права, які мають зовнішнє походження. Причому такий вплив може полягати не лише у класичному застосуванні положень міжнародних угод, замість національних нормативно-правових актів, але й у встановленні певних міжнародних стандартів щодо особливостей застосування національного законодавства (наприклад, стандарти FAL). По-друге, це розширення кола іноземних суб'єктів, які здійснюють функції публічного адміністрування. На міжнародному рівні це має прояв у виконанні міжнародними організаціями певних адміністративних функцій (наприклад, присвоєння ідентифікаційного номера IMO [13; 14]), на міждержавному – у підвищенні впливу актів іноземних адміні-

стративних агенцій та необхідності урахування інтересів іноземних суб'єктів під час формування горизонтальних зв'язків між національними правовими режимами (наприклад, регіональні меморандуми про PSC). По-третє, це поширення адміністративно-правового регулювання на ті види діяльності, що виникли завдяки розвиткові сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [15, с. 20–21] (обов'язкове використання супутникових систем зв'язку на суднах для забезпечення безпеки мореплавства [16]). На процес внутрішньодержавного адміністрування морської діяльності значною мірою впливають загальнообов'язкові керівні документи структурних підрозділів міжнародних організацій. Так, зокрема, циркулярними листами Комітету з безпеки на морі ІМО визначено, що визнання документів моряків відповідно до STCW здійснюється лише за наявності двостороннього меморандуму про таке визнання між країнами (наприклад, MSC.1/Circ.1450 від 24 січня 2013 р. [17]). Отже, вплив глобальних стандартів адміністрування не можна недооцінювати, адже у них не лише відбиваються загальні (у значенні глобальні, універсальні) інтереси суб'єктів адміністративного права різних рівнів, але й деталізуються правові форми взаємодії ключових суб'єктів глобального, європейського (або іншого регіонального), національного адміністративного права у пріоритетних сферах державного управління та державного регулювання [18, с. 118].

Наочно це також можна побачити у процесі реалізації норм UNCLOS'82, коли держави, які приєдналися до цієї Конвенції, здійснюють адміністрування діяльності у морських просторах, та навіть їх суверенітет у територіальному морі здійснюється з дотриманням норм цієї Конвенції та інших норм міжнародного права, не говорячи уже про морські простори, які перебувають поза межами державних кордонів [19, с. 133]. Це також отримує свій прояв і у виконанні обов'язків держави прапора у сфері забезпечення безпеки мореплавства відповідно до UNCLOS'82. І, звісно, ця діяльність як усередині держав, так і на наднаціональному рівні має власні форми та методи, значно розширює

тлумачення, змістове навантаження категорії «публічне адміністрування» за рахунок міжнародних (загальносвітових, регіональних) акторів.

Як відомо, форма діяльності – це уніфікований за зовнішніми ознаками, формалізований вид результатів конкретних дій органу управління (адміністрування), його структурних підрозділів та службових осіб, спрямованих на досягнення поставленої мети [9]. Згідно з іншим визначенням, форми державного управління (адміністрування) – це зовнішній вираз змісту конкретних однорідних дій, що безперервно виконуються органами державного управління (адміністрування) та їх представниками чи посадовими особами з метою реалізації функцій державного управління [20]. Ці та інші визначення, за певної незначної термінологічної різниці, однаково відображають сутність форм публічного адміністрування як зовнішнього вираження публічної адмініструючої діяльності. Тут, однак, треба доповнити вітчизняні напрацювання тезою про те, що до суб'єктів такого адміністрування та сфери його здійснення (особливо це стосується морської діяльності і забезпечення його безпеки, а також, наприклад, митної справи) натеper об'єктивно доповнені та розширені за рахунок адмініструючих функцій міжнародних організацій, якими визначаються форми та методи такого адміністрування не лише на наднаціональному, але й на внутрішньодержавному рівні. Норми, які ними прийнято, детально визначають механізм внутрішньодержавних дій у разі застосування тих чи інших норм. Це особливим чином отримує прояв у меморандумах та резолюціях ІМО щодо процедур контролю державою порту. І тут, звісно, також отримують втілення загальноприйняті (звісно, з деяким оновленням) та устояні у науці класичного адміністративного права форми та методи державного управління (публічного адміністрування): встановлення норм права (правотворчість або нормотворчість); застосування норм права (правозастосовна або правоохоронна діяльність, прийняття індивідуальних актів управління); здійснення організаційно-штатних дій; здійснення організаційно-технічних захо-

дів; здійснення матеріально-технічного забезпечення цих дій [21, с. 181]. Також ці форми (залежно від змісту) поділяються на види, зокрема юридично визначені і такі, що не несуть безпосередніх правових наслідків (правові та неправові). Перший вид реалізується в актах управління (у найбільш широкому їх розумінні), будучи правовою формою виконавчої та розпорядчої діяльності органів управління (адміністрування). Правові форми завжди тягнуть за собою юридичні наслідки. У другому випадку форми управлінської діяльності зводяться до вчинення певних управлінських дій, що не пов'язані з виданням актів управління [20].

Форми публічного адміністрування прямо чи опосередковано зумовлені тими юридичними приписами, за допомогою яких урегульовано діяльність публічної адміністрації. Вони закріплюються у міжнародних угодах, Конституції України, законах та підзаконних актах. Суб'єкти публічної адміністрації обирають ті форми, які видаються за таких конкретних умов найбільш виправданими та ефективними. Це означає, що у процесі публічного адміністрування відповідні органи (посадові особи) на основі чинних норм права самостійно встановлюють обов'язкові правила поведінки з питань, що віднесені до їх компетенції. Якщо йдеться про органи виконавчої влади, то під час практичного виконання завдань, покладених на них, вони реалізують розпорядчі повноваження, змістом яких є виконання вимог закону шляхом прийняття більш деталізованих правових актів, а також актів правозастосування, що тягнуть за собою певні юридичні наслідки, тобто ведуть до виконання, зміни або припинення адміністративних правовідносин [22]. А наприклад, ІМО видаються документи відповідно до цілей її створення, визначених у ст. 1 Конвенції про Міжнародну морську організацію 1948 року [23].

Цілями ІМО, зокрема, є такі: заохочення і сприяння прийняттю всіма країнами високих практично можливих норм у питаннях безпеки на морі, ефективності судноплавства, запобігання забрудненню із суден морського середовища і боротьби з ним, і розгляд адміністративних і пра-

вових питань; заохочення усунення дискримінаційних заходів і зайвих обмежень з боку урядів, що стосуються міжнародного торговельного законодавства; забезпечення розгляду питань, що стосуються несправедливих обмежень з боку судноплавних компаній; забезпечення розгляду будь-яких питань, що стосуються судноплавства, і впливу судноплавства на морське середовище, які можуть бути передані їй будь-яким органом або спеціалізованою установою і впливу судноплавства на морське середовище, ООН; забезпечення обміну інформацією між урядами.

Форми її роботи визначено у ст. 2 Конвенції: а) з урахуванням положень статті 3 ІМО розглядає і дає рекомендації з питань, що виникають у зв'язку з пунктами а), b) і c) ст. 1, які можуть бути передані їй членами ООН або будь-якою іншою міжурядовою організацією, або з питань, переданих відповідно до пункту d) статті 1; b) забезпечує розробку проектів конвенцій, угод або інших відповідних документів, рекомендує їх урядам і міжурядовим організаціям, а також скликає такі наради, які можуть бути необхідними; c) забезпечує механізм для консультацій між членами Організації й обміну інформацією між урядами; d) здійснює функції, пов'язані з пунктами а), b) і c) цієї статті, і, зокрема, функції, покладені на неї за міжнародними документами, що стосуються морських питань і впливу судноплавства на морське середовище; e) сприяє за необхідності і відповідно до ч. X технічному співробітництву в рамках Організації.

З питань, що, на думку ІМО, можуть бути вирішені шляхом звичайних методів, прийнятних у міжнародному судноплавстві, вона рекомендує такий шлях вирішення. У разі якщо, на думку ІМО, яке-небудь питання, що стосується несправедливих обмежень з боку судноплавних компаній, не може бути врегульоване шляхом звичайних методів, прийнятних у міжнародному судноплавстві, або якщо фактично підтвердилося, що воно не може бути вирішене такими методами, то Організація за умови, що це питання вже було предметом прямих переговорів між відповідними членами Організації, на прохання одного з цих членів розглядає це

питання (ст. 3 Конвенції про ІМО). Також методи її роботи визначено у наведеній вище ст. 1 Конвенції про ІМО: сприяння та заохочення до певних дій з досягнення цілей Організації та, відповідно, її членів, а через них – забезпечення безпеки світового мореплавства.

Спеціалізована на безпеці мореплавства структура ІМО – Комітет з безпеки на морі – розглядає будь-які питання, що належать до компетенції Організації і мають відношення до навігаційних засобів, конструкції, устаткування і постачання суден, укомплектування суден екіпажами з точки зору безпеки, правил попередження зіткнення суден, поведження з небезпечними вантажами, регламентації безпеки на морі, гідрографічної інформації, судових журналів і штурманської документації, розслідувань аварій на морі, пошуку і рятування майна і людей на морі, та будь-які інші питання, що безпосередньо стосуються безпеки на морі. Ним забезпечується механізм для виконання будь-яких обов'язків, покладених на нього Конвенцією про ІМО, Асамблеєю або Радою, або будь-якого обов'язку, що може бути покладений на нього відповідно до будь-якого іншого міжнародного документа і визнаного Організацією. Комітет з безпеки на морі на прохання Асамблеї або Ради, або якщо він вважає це корисним в інтересах своєї роботи, підтримує тісні взаємини з іншими органами, які можуть сприяти досягненню цілей Організації. Комітет з безпеки на морі подає Раді ІМО: а) пропозиції стосовно правил безпеки або поправок до правил безпеки, розроблених Комітетом; б) рекомендації і керівні вказівки, розроблені Комітетом; с) звіт про роботу Комітету за період після попередньої сесії Ради. Зазначені документи є формами роботи Комітету, зазвичай вони тягнуть за собою прийняття відповідних документів ІМО та надання їм обов'язкової сили, а також набуття чинності у спрощеному порядку.

Висновки. Таким чином, наочно прослідковується цілковита відповідність адмініструючих функцій ІМО складеним натепер уявленням щодо форм публічного адміністрування (або, наслідуючи класичну теорію адміністративного права, –

публічного управління). Вони лише проєктуються на дещо вищий рівень – рівень міжнародного співробітництва та імперативної дії документів наднаціональних інституцій у внутрішньодержавній практиці, зокрема у сфері забезпечення безпеки мореплавства. Тут також необхідно відзначити, що закріплені форми публічного адміністрування безпеки мореплавства є пов'язаними з його методами, та ці категорії слід розглядати у нерозривному зв'язку. Адже якщо форму діяльності публічної адміністрації можна чітко продемонструвати, показати її правовий зміст та основне призначення, то її методи характеризуються меншим ступенем правової регламентації.

Список використаної літератури:

1. Яковлев І.П. Форми і методи публічного адміністрування у державній митній справі : дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2016. 224 с.
2. Карабін Т.О. Проблеми визначення суб'єктного складу публічної адміністрації. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. № 3(9). С. 164–169.
3. Білозерська Т.О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції. *Форум права*. 2007. № 2. С. 11–19.
4. Пухтецька А. «Європейський адміністративний простір» як новела української адміністративно-правової науки: понятійно-термінологічна характеристика. *Юридична Україна*. 2006. № 8. С. 41–45.
5. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т. 8: Публічне врядування / наук.-ред. кол. : В.С. Загорський та ін. Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. 712 с.
6. Поникаров В.А. Теоретико-прикладные основы организации и осуществления административно-юрисдикционной деятельности в уголовно-исполнительной системе Российской Федерации : дис. ... д-ра юрид. наук. Рязань, 2009. 505 с.
7. Круглов В.В. Публічне адміністрування в процесі державно-приватного партнерства. URL: https://www.researchgate.net/publication/303324444_PUBLICNE_ADMINISTRUVANNA_V_PROCESI_DERZAVNO-PRIVATNOGO_PARTNERSTVA.
8. UNPAGlossary. United Nations Public Administration Network. URL: <http://www.unpan.org/Directories/>

- UNPAGlossary/tabid/928/language/en-US/Default.aspx.
9. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М., Фоміцька Н.В. Публічне адміністрування в Україні : навчальний посібник. / за заг. ред. В.В. Корженка, Н.М. Мельтюхової. Харків : Магістр, 2011. 306 с. URL: http://info-library.com/content/1520_Formi_metodi_ta_stil_pyblichnogo_administryvannya.html.
  10. Колпаков В.К. Поняття форм публічного адміністрування. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 2 (2). С. 43–51.
  11. Курс адміністративного права України : підручник/В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух та ін. ; за ред. В.В. Коваленка. Київ : Юрінком Інтер. 2012. 808 с. URL: http://pidrachniki.com/1271122148211/pravo/formi_publichnogo_administravannya.
  12. Schill S.W. Transnational legal approaches to administrative law: conceptualizing public contracts in globalization. *Rivista Trimestrale di Diritto Pubblico*. 2014(1). Pp. 1–33. URL: https://pure.uva.nl/ws/files/2474341/160779_Schill_Transnational_Approaches_Admin_Law_RivTrimDirPubb_2014_1.pdf.
  13. IMO ship identification number scheme: Resolution A.1078(28) Adopted on 4 December 2013. URL: <http://www.gc.noaa.gov/documents/2014/a28-res-1078.pdf>.
  14. Порядок присвоєння ідентифікаційного номера Міжнародної морської організації суднам, які мають право плавання під Державним прапором України, затверджений Наказом Міністерства транспорту України від 14.06.2000 р. № 316. *Офіційний вісник України*. 2000. № 28. Ст. 1177.
  15. Кормич Б.А. Глобалізація адміністративного права та митне законодавство. *Lex Portus*. 2017. № 5. С. 17–29.
  16. Международная конвенция по охране человеческой жизни на море 1974 года текст, измененный Протоколом 1988 года к ней, с поправками (СОЛАС-74) (с изменениями на 1 января 2016 года) (редакция, действующая с 1 января 2017 года). URL: <http://docs.cntd.ru/document/901765675>.
  17. Guidance on arrangements between parties to allow for recognition of certificates under Regulation I/10 of the STCW Convention. URL: <http://www.imo.org/en/OurWork/HumanElement/TrainingCertification/Documents/1450.pdf>.
  18. Пухтецька А.А. Формування глобального адміністративного права. Наукові записки НаУКМА. *Серія «Юридичні науки»*. 2013. Т. 144–145. С. 117–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAun_2013_144-145_29.
  19. Аверочкіна Т.В. Адміністративна юрисдикція України в прибережних водах : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2018. 513 с.
  20. Правознавство: підручник/В.Ф. Опришко, Ф.П. Шульженко, С.І. Шимон та ін. ; за заг. ред. В.Ф. Опришка, Ф.П. Шульженка. Київ : КНЕУ, 2003. 767 с. URL: <https://buklib.net/books/23163/>.
  21. Четвериков В.С. Административное право. Серия «Высшее образование». Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. 512 с.
  22. Курс адміністративного права. URL: https://pidruchniki.com/1271122148211/pravo/formi_publichnogo_administravannya.
  23. Convention on the International Maritime Organization, 1948. URL: <https://www.ecolex.org/details/treaty/convention-on-the-international-maritime-organization-tre-000498/>.

Plachkova T. Forms of public administration of maritime safety in Ukraine

The article gives a new look at the forms of public administration of maritime safety in Ukraine. The actualization of this research area was facilitated by the rapid renewal of the domestic doctrine of administrative law and significant changes in the system of organizational support for maritime safety. The administrative functions of international institutions – the IMO and its MSC – have been studied and their significant influence on the formation of the national system of maritime safety has been proved. This applies to both organizational and legal security of maritime activities. The article actualizes the concept of transnational and global administrative law, which is manifested in the significant influence of international standards on the field of study, which is formed by each state independently. National features that take place in the organization of maritime safety may not contradict global requirements, but have the opportunity to reflect the development of the best domestic models. It is noted that the safety of navigation is the responsibility of the flag state under the UNCLOS'82. Summing up, the author notes that at present there is a clear correspondence of the administrative functions of the

IMO with the classical notion of forms of public administration (or, following the classical theory of administrative law, – public management). They are only projected at the level of international cooperation and the mandatory effect of the documents of supranational institutions in domestic practice, in particular in the field of maritime safety. The author notes that the established forms of public administration of maritime safety are related to its methods, and these categories should be considered inextricably linked. After all, if the form of activity of public administration can be clearly demonstrated, to show its legal content and main purpose, then its methods are characterized by a lower degree of legal regulation.

Key words: *doctrine of administrative law, update, maritime activities, responsibilities of the flag state, safety.*